

**Cymraeg Mewn Arfer
Proffesiynol
BA1
ECAD4020**

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

www.athrofa.cymru

Darlith 1:

**Y Gymraeg yn y Dosbarth:
Taith yr Iaith**

r.abbott@pcyddds.ac.uk

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Presenoldeb BA1

BA1 Attendance

Amserlen

Yn ystod y flwyddyn academiaidd, byddwch chi'n derbyn tua 35 awr o gefnogaeth ar gyfer datblygu eich sgiliau Cymraeg personol a'ch sgiliau caffael a datblygu iaith.

Dydd ac Ystafell	Dyddiad	Sesiwn
Iau	1 Hydref	3
Iau, TL13	8 Hydref	3
Iau, TL13	15 Hydref	3
Iau, TL13	22 Hydref	3

Hanner tymor

Mawrth, TL13	10 Tachwedd	1
Mawrth, TL13	10 Tachwedd	2
Mawrth, TL14	17 Tachwedd	1
Mawrth, TL14	17 Tachwedd	2
Mawrth, TL13	24 Tachwedd	1
Mawrth, TL06	24 Tachwedd	2

Dydd ac Ystafell	Dyddiad	Sesiwn
Mawrth, TL11	1 Rhagfyr	1
Mawrth, TL11	1 Rhagfyr	2
Mawrth, TL14	8 Rhagfyr	1
Mawrth, TL14	8 Rhagfyr	2

Gwyliau

Mawrth, TL11	26 Ionawr	1
Mawrth, TL11	26 Ionawr	2
Mawrth, TL11	2 Chwefror	1
Mawrth, TL11	2 Chwefror	2
Llun	8 Mawrth	3

Hunanwerthusiad Cymraeg

Nod yr hunanwerthusiad yw deall **pa mor hyderus** wyt ti wrth ddefnyddio'r Gymraeg yn ystod dy astudiaethau a dy brofiadau proffesiynol ar hyn o bryd.

Nid prawf na ffurf o asesiad yw hwn, ac ni fydd dy ymatebion yn effeithio ar dy gynnydd ar y cwrs.

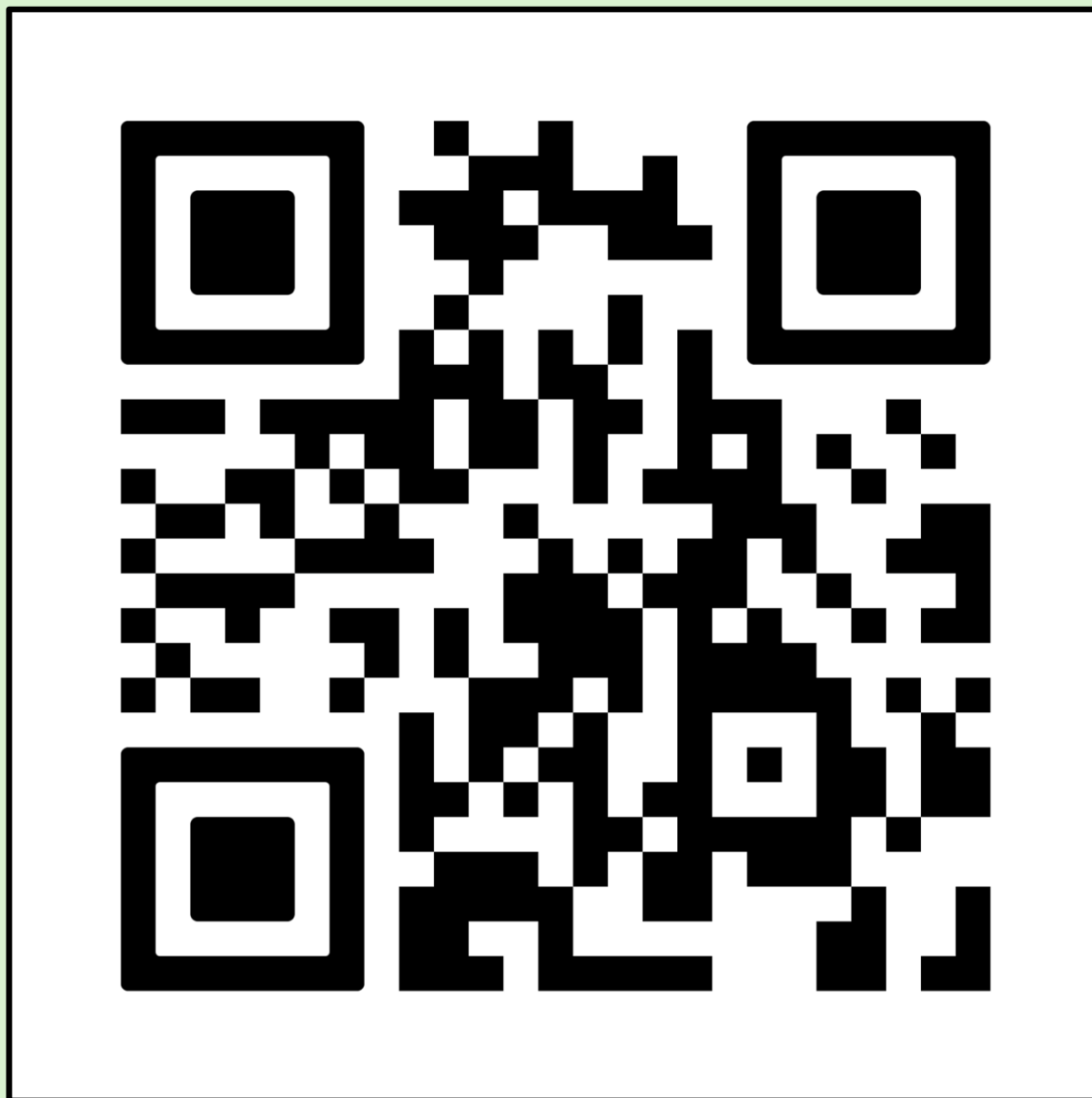
Fel rhan o dy gwrs Addysg Gychwynnol Athrawon, **byddi di'n derbyn 35 awr bob blwyddyn i ddatblygu dy sgiliau Cymraeg.**

Bydd yr wybodaeth sy'n cael ei chasglu drwy'r hunanwerthusiad hwn yn ein helpu i ddeall **sut mae'r 35 awr hyn yn cyfrannu at ddatblygu dy sgiliau a hyder yn y Gymraeg.**

Mae datblygu sgiliau Cymraeg **yn broses barhaus** sy'n ymestyn y tu hwnt i'r cyfnod AGA, ac mae magu hyder yn y Gymraeg yn gam pwysig iawn ar y daith i yrfa fel athro.

Ateba bob cwestiwn mor onest â phosib, gan adlewyrchu dy hyder a dy brofiadau presennol.

Hunanwerthusiad
Cymraeg

Nodau'r sesiwn

Erbyn diwedd y sesiwn, byddwch chi'n gallu:

- **Deall ac esbonio** taith yr iaith.
- **Myfyrio** ac ar eich cyfrifoldeb fel darpar athrawon i ddatblygu sgiliau a defnydd plant o'r Gymraeg, er lles iddyn nhw, ein cymdeithas a dyfodol ein hiaith.
- **Adnabod ac esbonio** rhai o'r rhesymau pam nad yw'n iawn cymryd y Gymraeg na'i defnydd mewn addysg yn ganiataol.

Cwestiwn allweddol:

**Beth ydy eich profiad personol chi
o'r Gymraeg ym myd addysg
ac yn y gymuned?**

Trafodwch.

Beth ydy Cymreictod i chi?

Darllenwch yr erthygl.
Ydych chi wedi cael profiadau o bobl
yn dweud y pethau hyn?
Trafodwch enghreifftiau.

A village's Welsh schools row has become a national controversy

A village near Llanelli is divided over a decision to turn its local primary school into a Welsh medium school

Mumbles councillor at centre of school Welsh language complaint

NEWS

Senior councillor facing vote of no confidence after 'unacceptable' Welsh education comments

Faint ydyn ni'n ei wybod am
ddwyieithrwydd ac **amlieithrwydd**?

Gwir

Gau

<https://wordwall.net/resource/119436057?wwmethod=link>

- **Meddwl yn gyflym:** Gall dwy iaith wneud yr ymennydd yn gryfach. Mae pobl ddwyieithog yn dda am wneud mwy nag un peth ar unwaith.
- **Datrys problemau:** Mae'n haws meddwl am syniadau creadigol.
- **Iechyd yr ymennydd:** Mae dwy iaith yn helpu i gadw'r ymennydd yn iach.
- **Deall diwylliant:** Rydych chi'n dysgu am hanes a ffordd o fyw pobl eraill.
- **Mwy o hyder:** Mae'n haws cyfathrebu gyda mwy o bobl mewn gwahanol sefyllfaoedd.
- **Dysgu ieithoedd eraill:** Ar ôl dysgu dwy iaith, mae'n haws dysgu trydedd iaith (fel Sbaeneg neu Ffrangeg).
- **Mwy o swyddi:** Mae cwmnïau ac ysgolion yn chwilio am bobl sy'n siarad dwy iaith.
- **Cyflogau:** Weithiau, mae pobl ddwyieithog yn gallu cael cyflog uwch.

Edrychwch ar eich 8 cerdyn,
sy'n nodi rhai o fanteision
siarad dwy iaith.

Sut byddech chi'n eu rhoi nhw
yn nhrefn eu pwysigrwydd?

Trafodwch.

Dyddiadau allweddol:

Beth ddigwyddodd, beth oedd/yw effaith y digwyddiad a pham?

600

1536

1588

1731

1847

1936

1962

1982

1993

1997

2011

2025

https://youtu.be/0zxGakTwse4?si=pd_wbYNxddAs5W_I

Pa iaith oedd prif iaith y Celtiaid pan gyrhaeddodd y Rhufeiniaid?

Lladin

Gwyddeleg

Brythoneg

Saesneg

<https://wordwall.net/resource/119204929?wwmethod=link>

Beth oedd y trobwynt mwyaf
yn hanes yr iaith yn eich barn chi?

Trafodwch

